

ZIEMIA NIE JEST NASZĄ WŁASNOŚCIĄ

**Liceum Ogólnokształcące im gen. Wł. Andersa
w Lesku**

zaprasza uczniów gimnazjum do udziału

w

KONKURSIE EKOLOGICZNYM

Regulamin konkursu

uczestnicy: uczniowie gimnazjum
miejsce: Liceum Ogólnokształcące im. gen. Wł. Andersa
w Lesku, ul. Piłsudskiego 5
termin: 9 kwietnia 2014 godz. 10⁰⁰

Cele konkursu

- ✓ wzbudzenie zainteresowania problemami ekologicznymi,
- ✓ uwrażliwienie młodzieży na piękno przyrody,
- ✓ wdrażanie uczniów do zdrowej rywalizacji i twórczego myślenia,
- ✓ kształtowanie nawyku korzystania z różnych źródeł wiedzy,
- ✓ poznanie zagrożeń w środowisku i rozbudzenie odpowiedzialności za jego stan,
- ✓ kształtowanie właściwej postawy wobec środowiska naturalnego.

Zagadnienia

I. Ekologia.

Uczeń:

- ✓ przedstawia, czynniki środowiska niezbędne do prawidłowego funkcjonowania organizmów w środowisku lądowym i wodnym,
- ✓ wskazuje, na przykładzie dowolnie wybranego gatunku zasoby o które konkurują jego przedstawiciele między sobą i z innymi gatunkami, przedstawia skutki konkurencji wewnątrzgatunkowej i międzygatunkowej,
- ✓ przedstawia, na przykładzie roślinożernych ssaków, adaptacje zwierząt do odżywiania się pokarmem roślinnym, podaje przykłady przystosowań roślin służących obronie przed zgryzaniem,
- ✓ przedstawia, na przykładzie mięsożernych ssaków,

- adaptacje drapieżników do chwytania zdobyczy, podaje przykłady obronnych adaptacji ich ofiar,
- ✓ przedstawia, na przykładzie pasożytów, ich adaptacje do pasożytniczego trybu życia,
- ✓ wyjaśnia, jak zjadający i zjadani regulują wzajemnie swoją liczebność,
- ✓ wykazuje, że symbioza (mutualizm) jest wzajemnie korzystna dla obu partnerów,
- ✓ wskazuje żywe i nieożywione elementy ekosystemu, wykazuje, że są one powiązane różnorodnymi zależnościami,
- ✓ opisuje zależności pokarmowe (łańcuchy i sieci pokarmowe) w ekosystemie, rozróżnia producentów, konsumentów i destruentów oraz przedstawia ich rolę w obiegu materii i przepływie energii przez ekosystem,
- ✓ zna pojęcie sukcesji i jej rodzaje,
- ✓ zna biomy kuli ziemskiej i potrafi je rozróżnić.

II. Globalne i lokalne problemy środowiska.

Uczeń:

- ✓ przedstawia przyczyny i analizuje skutki globalnego ocieplenia klimatu,
- ✓ uzasadnia konieczność segregowania odpadów w gospodarstwie domowym oraz konieczność specjalnego postępowania ze zużytymi bateriami, świetłówkami, przeterminowanymi lekami,
- ✓ proponuje działania ograniczające zużycie wody i energii elektrycznej oraz wytwarzanie odpadów w gospodarstwach domowych,
- ✓ zna rodzaje zanieczyszczeń powietrza, ich przyczyny i skutki (smog, dziura ozonowa),
- ✓ zna rodzaje zanieczyszczeń wód i ich skutki, klasyfikuje czystość wód na podstawie bioindykatorów,
- ✓ zna źródła zanieczyszczeń gleby i ich skutki, zna bioindykatory jakości gleby,
- ✓ zna zasady funkcjonowania rolnictwa ekologicznego i produkcji zdrowej żywności,

III. Ochrona przyrody.

Uczeń:

- ✓ zna organizmy biowskaźnikowe (bioindykatory),
- ✓ zna obszary i obiekty chronione w Polsce, ochronę gatunkową, obszar Natura 2000, parki narodowe w Polsce,

IV. Stan zdrowia i choroby.

Uczeń:

- ✓ przedstawia znaczenie pojęć „zdrowie” i „choroba”,
- ✓ przedstawia negatywny wpływ na zdrowie człowieka niektórych substancji psychoaktywnych (tytoń, alkohol), narkotyków i środków dopingujących oraz nadużywania kofeiny i niektórych leków (zwłaszcza oddziałujących na psychikę),

- ✓ przedstawia czynniki sprzyjające rozwojowi choroby nowotworowej, podaje przykłady takich chorób i podstawowe zasady profilaktyki chorób nowotworowych,
- V. Uczeń potrafi rozpoznać pospolite gatunki roślin chronionych, drzewa liściaste i iglaste występujące w Polsce.

Literatura

- ✓ Treści dotyczące ekologii, ochrony przyrody i ochrony środowiska zawarte w podręcznikach do biologii dla gimnazjum (wg nowej podstawy programowej).
- ✓ **Vademecum. Biologia- Egzamin gimnazjalny 2014 wyd. Operon (rozdz. 10/11 Ekologia, Ochrona środowiska i przyrody).**
- ✓ **Biologia 2 „Puls życia” Nowa Era** – rozdz. Zdrowie a cywilizacja.
- ✓ **Biologia 3 „Puls życia” Nowa Era** – rozdz. Wybrane zagadnienia z genetyki. Podstawy ekologii. Człowiek i środowisko.
- ✓ **Biologia 3 Operon** – rozdz. Genetyka (Czynniki mutagenne. Choroba nowotworowa). Ekologia. Człowiek zmienia środowisko. Ochrona przyrody.

Forma konkursu

- ✓ test,
- ✓ gry dydaktyczne,
- ✓ zagadnienia praktyczne np. rozpoznawanie pospolitych gatunków roślin, drzew iglastych i liściastych, rozpoznawanie parków narodowych na mapie,
- ✓ wypowiedzi ustne i pisemne.

Na podstawie punktacji zostaną wyłonieni zdobywcy trzech pierwszych miejsc. Zwycięzcy konkursu otrzymają nagrody i dyplomy, natomiast pozostali uczniowie dyplomy uczestnictwa w konkursie.

Zgłoszenia uczniów można nadsyłać:

na adres szkoły: Liceum Ogólnokształcące,
ul. Piłsudskiego 5, 38 - 600 Lesko,
lub na adres e-mail: liceum @lo.lesko.pl
lub zgłaszać telefonicznie-pod numerem tel.134696518

do dnia 31 marca 2014 roku.

Lesko, 20 lutego 2014 r.